

Tiggy Testar!

Luktburkarna

Tiggy får prova på att smaka på några olika blandningar av frukter och bär, dels när hon håller för näsan och dels när hon inte håller för näsan. Hon upptäcker att det inte är allt hon smakar som är smaker man känner med munnen utan ofta doftar man till sig smaken med näsan.

Du behöver

- Matberedare, alt stavmixer
- Burkar
- Förkokt ris
- Frukter och bär av olika slag.
Bra alternativ är banan, apelsin, jordgubbe mm.

Ämne
Biologi

Nyckelord

Smaker, dofter, doftceller

Det här kan du fråga innan

- Vilka smaker finns det?
- Tror ni att det kommer smaka annorlunda om man håller för näsan eller inte?

Så här gör du

Välj ut en frukt- eller bärsort och mixa den ihop med lite ris så att en jämn grötliknande konsistens erhålls. Håll upp det i en burk och upprepa med de andra frukterna/bärena ni valt ut. Låt sedan deltagarna få smaka på rörorna med respektive utan att hålla för näsan.

Det här kan du fråga efteråt

- Vad upptäckte ni?
- Hur gjorde ni för att upptäcka det?
- Finns det något mer ni skulle vilja testa på samma sätt?

Vad hände?

Det finns bara fem smaker: sött, surt, salt, beskt och umami. Allt annat är dofter. När vi alltså äter en banan kan vi känna den söta smaken men själva banansmaken är alltså egentligen en doft. Doftpartiklar flyger från det man smakar på upp i näsan och tas emot av DOFTCELLER. Dessa talar i sin tur om för hjärnan vad det är man smakar eller luktar på. Det är på grund av att dessa DOFTCELLER täcks med "snor" som man kan ha svårt att känna smak när man är förkyld.

Dagens tjugiga ord

Doftceller